

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte kuiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De zonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaaggeest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder. — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers. — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

De Dragonder van het Uilenhof

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

DE DRAGONDER VAN HET UILENHOF

I.

Niet ver van Wachtebeke, bij de Hollandsche grens, stond een groot ouderwetsch huis. Daar woonde de weduwe Peeters, die heel rijk was. Als eenig gezelschap had ze een meid, de veertigjarige Marie.

Op zekeren middag, in de maand November, zat mevrouw Peeters bij de kachel, die lekker brandde.

Marie, de meid, bracht de koffie binnen.

— Het zal van nacht weer hard vriezen, mevrouw, zei ze.

— Ja, gelukkig dat we er geen last van hebben, antwoordde de dame. Maar straks zullen we nog eens rond gaan met wat kleeren en etenswaren. We zullen bij velen weer welkom zijn, want het is een harde tijd.

— Ja, dat geloof ik ook.

Plots klonk de bel.

— Wie is er daar nu? vroeg mevrouw Peeters.

Marie was vlug aan de voordeur, en keek door een luikje, want in de eenzame woning waren ze voorzichtig.

— Wie is daar? vroeg ze.

— Ik ben boer Lambrechts. klonk het. Kan ik mevrouw eens spreken?

De weduwe die ook al gehoord had, wie daar was, riep van uit de kamer:

— Marie, laat hem maar binnen! 't Is over de pacht.

Een oogenblik later trad er een flinke, groote man binnen, die er wat verlegen uitzag.

— Zoo, Lambrechts, zei mevrouw wat spottend, ge komt zeker uw pacht betalen, omdat ik u een briefje zondt! Ik geloof dat ik u nu al genoeg uitstel gegeven heb. 't Is al een maand over den tijd. Ge zult zooveel ten achter staan, dat ge er nooit meer uitgeraakt.

— Maar, mevrouw, begrijp me nu eens, ik heb zooveel tegenslag gehad, en het is daarbij een slechte tijd. Geef me nu nog een paar maanden uitstel.

— Ja, dat ken ik! Lambrechts, ge weet wel, dat ik niet onrechtvaardig ben. Maar als de andere boeren werken, zit gij in de herberg. Gisteren avond zijt ge weer dronken thuis gekomen.

Door uw schuld is er armoede in uw huis. Ik ben het moe om altijd op een dronkaard te wachten. Ge moet de hoeve verlaten. Ik wil echter uw gezin niet op straat zetten. Er is een klein boerderijtje leeg, het « Moerenhof ». Dat kent ge wel. Ik geef het u een jaar kosteloos. Met hard te werken en vooral het drinken te laten, zult ge er dan wel komen. Dus tegen Nieuwjaar moet ge verhuizen. Wees blij dat er nog een uitweg is.

Lambrechts vloog woedend op.

— Ik ben altijd een goede boer geweest, zei hij. Nu heb ik wat tegenslag en moet oogenblikkelijk naar een krotwoonst. Iedereen zal met me lachen. Het is een ware schande. Maar ik ben nog niet gek. Liever ga ik naar de vreemde dan in dat molennest te kruipen.

De weduwe Peeters bleef kalm.

— Lambrechts, nu staat ge nog te liegen ook, hernam ze. Ik heb al 5 jaar geduld gehad, nu is het ten einde. Ge kent thans mijn plannen. Op 't Moerenhof kunt ge wonen, omdat ik medelijden heb met uw vrouw en kinderen. Als ge van schande spreekt, denk dan aan die ongelukkigen. Ze zoo te verwaarloozen, uw brave vrouw soms te slaan, dat is een schande. Weigert gij het Moerenhof, ge moet het weten! Ik laat u de kans, om er bovenop te raken, want ik weet wel, dat ge ook elders in de schuld zit, en den een of anderen

dag minder geduldige menschen dan ik, uw paard en een paar koeien zullen komen aanslaan. In den vreemde geven ze de boterhammen ook niet kosteloos weg.

— Ge smijt me op straat als een hond, ten spot ieder, raasde Lambrechts weer.

— Ge schijnt nu erg bang voor de praatjes van de menschen. Ge zoudt beter zulke schaamte toonen, als ge dronken over den weg zwabbert en kinderen met steenen achter u werpen.

— Dat zijn gemeene leugens.

— Och kom...

— Ge laat me bespieden... Er komen hier van die babbelvrouwen uit het dorp... 't Is een echt klets-kot, uw huis.

— Lambrechts, ik geloof, dat ge weer een borreltje op hebt. Ge stelt u zeer ongemanierd aan, en ik toon veel geduld. Ik ben niet gewoon me in mijn eigen huis te laten uitschelden, al zijn er wel menschen, die me een dragonder noemen, omdat ik zoo noodig iemand flink op zijn plaats kan zetten en zelf mijn zaken behandel, zonder dat anderen er hun neus in moeten steken.

— Een hardvochtig wijf, zijt ge, siste de boer. Menschen uitzuigen dat kunt ge! Ja, ge zijt een echte dragonder.

De weduwe Peeters sprong nu op. Het was thans genoeg. Ze was groot en sterk, en zonder

aarzelen pakte ze den kerel vast en sleurde hem in de gang.

— Marie, open de deur, riep ze.

De meid voldeed aan het verzoek, en eenige oogenblikken later lag de onbeschofterik buiten.

— Zoo een onbeschaamden vlegel heb ik nooit geweten. Ik ben er nog te goed voor, sprak ze kalm toch nog.

Lambrechts sprong woedend recht. Hij balde zijn vuist, en op zijn gelaat lag een valsche trek.

— Ge zult nog van me hooren! kreet hij. Ha, wacht maar.

Vloekend verliet hij dan den hof.

Mevrouw Peeters zat al weer in de kamer en Marie was terug in de keuken gegaan.

Ze vond het gebeurde erg voor vrouw Lambrechts, die toch een braaf mensch was en heele dagen werkte om het boeltje recht te houden. De man verdiende niet beter.

Op de tafel lag er vleesch met brood en andere levensmiddelen, die voor de arme lieden bestemd waren.

— Mevrouw is toch de goedheid zelve, dacht Marie. Wie zou het doen, door deze koude, naar al de hutten der arme lieden te gaan om te helpen?

Marie moest het voedsel in verschillende rantsoenen verdeelen. Ze stond even in gedachten. Ja, er waren lieden in het dorp, die hun meeste-

res de « dragonder van het Uilenhof » noemden. Een dragonder was volgens Marie een groote, ruwe krijgsman. En 't Uilenhof, zoo heette de villa, misschien omdat er vroeger uilen genesteld hadden.

— Maar zij, die mevrouw dien naam geven, zijn zelf groote uilen, zei Marie bij zich zelf. Een dragonder! Ja, omdat ze als vrouw alleen haar zaken bestuurt. Ook, omdat ze zich niet voor den gek laat houden door sluwe pachters, die altijd nog wat op de goede voorwaarden willen afdingen. Een dragonder, omdat ze iets weigert te geven aan luie vrouwen, die zich arm houden, en zich niet zouden schamen, aalmoezen te aauvaarden, zonder ze noodig te hebben. Ik, die hier al tien jaar woon, weet welk een gouden hart weduwe Peeters heeft. Wie zou er zooveel geduld gehad hebben met Lambrechts! Geen enkele eigenaar. Honderd keer heeft ze hem vermaand. Wat hielp het! Hij brengt de schoone boerderij ten onder. Het land vervuult... Er staat soms meer onkruid dan vruchten. Nu geeft ze hem nog kosteloos het Moerenhof. 't Is een klein gedoe en 't staat achteraf. Maar Lambrechts zou in zijn handen mogen wrijven... Hij kan er goed zijn kost verdienen, vooral met een vrouw, die zoo meehelpt. En de schavuit staat dan te schelden en te razen. Hij zou zeker op kosten van mevrouw heele dagen willen drinken. Ik

denk, dat de vent te koppig zal zijn, om er heen te verhuizen. Hij wordt liever een vagebond. Er zijn toch sukkel van vrouwen en kinderen waar de man laf is! Die vervloekte drank.

Zoo stond Marie bij zich zelf te praten in de nette, groote keuken. Maar ze moest de levensmiddelen inpakken.

Een half uur later was ze met mevrouw Peeters op weg.

— Ik ben toch onder den indruk van het gebeurde, zei deze. Maar ik was toch verplicht nu eens flink te handelen. Ze mogen geen misbruik maken van mijn goedheid.

De tocht duurde zoo wat twee uur. Toen ze terug thuis kwamen, stond vrouw Lambrechts aan de poort. Ze zag er zenuwachtig uit.

— Lydia, kom maar mee binnen, zei de weduwe vriendelijk.

Weldra zaten ze in de lekker verwarmde kamer.

— Is het waar, dat we weg moeten van onze hoeve? Ik moet van mijn man komen vragen of we er mogen blijven, sprak vrouw Lambrechts.

— Dat kan ik niet doen. Maar luister nu eens. Ge zit daar in een groot huis, uw man doet niets, gij zelf moet alle dagen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat werken. Toch kunt ge alles niet onderhouden. Het land ligt daar te vervuilen, de hoeve wordt haveloos en zal weldra geen waarde

meer hebben. Is het dan niet beter dat ge op de kleine boerderij gaat? Daar zult ge nog wel voort kunnen. Ge begrijpt ook wel dat ik u zal steunen, gij en uw kinderen zullen geen armoede lijden, dat verzeker ik u. Maar ik zorg, dat uw man geen cent van die hulp in handen krijgt. Lydia, ik laat u niet in ellende.

— Ja, mevrouw, dat weet ik wel, en ik zou gaarne genoeg verhuizen, maar mijn man wil er niet van weten. Hij zal, als hij niet kan blijven, in een hut gaan wonen en smokkelen. Ja, zoo ver is het gekomen, snikte de ongelukkige.

— Zoo, zit dat in zijn hoofd?

— Hij sprak er al meer over.

— Als hij met smokkelaars zal omgaan, is hij zeker verloren, voorspelde mevrouw Peeters.

— Ja, het is erg, zei vrouw Lambrecht. Leo is heelemaal op den verkeerden weg. Toen we trouwden, was hij anders. Hij dronk niet, en paste goed op; hij werkte hard. Dan heeft hij het in zijn hoofd gestoken, dat hij een groote pachter was en hij wilde doen als sommige rijke landbouwers van den polder. Hij moest elken Vrijdag naar de markt te Gent, al had hij er geen zaken. Hij vond kamaraden, die veel konden verteren. Ze gingen samen uit, mossels of paling te eten te Filipinne, of aan de Roode Sluis, naar allerlei tentoonstellingen en kermissen. En 's avonds kwam Leo dronken thuis. Eerst toon-

de hij dan wel berouw. Maar de hoogmoed zat er in. Hij wilde een groote baas zijn. Wat heb ik al gedaan, om den boel recht te houden! Als ik van sparen sprak, was ik een ouderwetsche zaag, die den nieuwen tijd niet begreep. Leo werd nijdig...

— Ja, de drank maakt de menschen zoo, vriendelijk bij de kamaraden en halve duivels thuis, merkte mevrouw Peeters op.

— Ge moogt het wel zeggen. We vlogen achteruit. Och, ge kent de geschiedenis. Ik zit daar met mijn drie kinderen. Elza is veertien... Zij begrijpt mijn verdriet goed; ze doet haar best om me te helpen. Kamiel is twaalf; hij loopt me te veel op straat. Leatje en Fientje, die vroeg naar den Hemel gingen, zijn nog de gelukkigste. Trientje, 't schaap ligt nog in de wieg. God helpe ons! Ik zou gaarne genoeg op 't Moerenhof van voren af aan willen beginnen. Ik zou moed hebben. Leo wil er niet van weten.

— Hij zou ook nog in mijn hof kunnen werken, gelijk hij vroeger gedaan heeft, en een schoonen stuiver bij verdienen.

— 't Is waar, maar de drank heeft hem lui gemaakt. O, ik bid elken dag, dat God hem verandere.

Zoo stortte vrouw Lambrechts haar hart eens uit.

— Als hij bij de smokkelaars verzeilt is hij

geheel verloren! kloeg ze. 's Nachts op gang... veel in allerlei kroegen zitten... omgaan met deugnieten!

— Daarvoor is hij toch van te goede familie, merkte vrouw Peeters op.

— Zulke brave, oppassende ouders gehad hebben. Zijn broer te Moerbeke is een welgesteld man. Hij komt niet meer. Hij heeft geld geleend en Leo wil er altijd maar meer. En nu scheldt hij zijn broer voor een vrek uit. Een zusster is getrouwd te Waasmunster met een treffelijken koopman, een andere te Selzaete met een kommies. Ze hebben het allemaal goed... Ik was vroeg wees, maar ik bracht toch een som geld mee. En nu zitten we diep in den put. En dan wil Leo smokkelaar worden! Wat een schande voor ons en de familie, als hij in de gevangenis geraakt, wat er toch ook van zal komen!

— Natuurlijk! Wie tegen de wet handelt, botst den een of anderen keer tegen de overheid. Hoor eens, Lydia, ge begrijpt nu zelf, dat ge op de hoeve niet kunt blijven.

— Och ja, 't is waar! Als ze voor schuld ons paard weg halen, kunnen we er niet meer boeren.

— Laat ons hopen, dat Leo nog tot inkeer kome! Maar in elk geval, hebt ge iets te kort van eten of kleeren, kom gerust naar mij. U wil ik helpen!

— We zouden nooit zoo'n eigenares terug krijgen! Dat erken ik!

— Houd moed! Leo zal toch nog wel eens goed nadenken. Ik hoop dat een man van zulk een afkomst als hij, zich niet thuis zal gevoelen bij dat smokkelaarsvolkje. Er moet toch nog wat fierheid in zijn hart steken.

Marie moest het een en ander inpakken voor de kinderen. Lydia vertrok door den vallenden avond.

Het tuinhek en de voordeur, ook de vensterluiken werden nu stevig gesloten. De lange Winteravond begon.

Mevrouw Peeters was nog nooit bang geweest. Als de menschen haar spraken over haar eenzaam huis, zei ze wel eens lachend:

— Een dragonder mag geen schrik hebben.

Bij haar bed stond een geweer. Op het dak van het Uilenhof prijkte een sierlijk torentje en daarin hing een klokje, waaraan het touw tot in de slaapkamer daalde. In tijd van nood kon de weduwe dat klokje luiden en de naaste bureu, eenige minuten van daar, zouden het wel hooren en ter hulp komen.

Doch het was nog nooit noodig geweest...

— — — — —
Eerst langs de kreek, die dicht bij het Uilenhof

lag, dan over den bevroren aardeweg, keerde vrouw Lambrechts droevig naar huis.

Ze kwam voorbij hofsteden, waar men bij het licht van lantaarns het avondwerk begon, het verzorgen van het vee. Lydia benijdde de menschen, die vreedzaam en eendrachtig samenwerkten. O, het was bij haar ook eens zoo geweest! Waarom liet men toch toe, dat die duivelsche drank verkocht werd.

Na een kwartier bereikte ze haar woning. Het was een oude, schoone hoeve en menigeen had Leo Lambrechts een gelukkig man genoemd, toen hij ze bij zijn huwelijk in pacht kreeg.

Maar men wist nu op het dorp en ver in het ronde wel, dat het niet goed ging, bij de Lambrechtsen! Er werd hard over Leo gesproken, en men bekloeg Lydia en haar kinderen.

Lambrechts zat bij den haard, toen zijn vrouw binnen trad. Elza, het dochttertje, bereidde het veevoeder. Kamiel speelde nog ergens buiten. Een wichtje sluimerde in de wieg.

— Wel, wat heeft de dragonder van 't Uilenhof gezegd? vroeg Leo norsch.

— Er is niets meer aan te doen. We moeten tegen Kerstdag verhuizen.

— Die feeks! Wat hebt ge daar in dat pak?

— Wat taart voor de kinderen.

— Van haar?

— Ja...

Lambrechts greep het pakje vast en wierp het buiten de deur.

— Zijt ge niet beschaamd om dat te aanvaarden? kreet hij wild. We moeten van dat wijf geen aalmoezen hebben!

Elza keek verschrikt toe. Ze had weer zoo'n medelijden met moeder.

— Ge hebt zeker over mij zitten klagen! her-nam Lambrechts.

— Ik zei, dat ik wel naar het Moerenhof wil, en er met nieuwen moed zou beginnen. O, Leo, laat het ons probeeren. Ge kunt ook dikwijls bij mevrouw gaan werken en veel bij verdienen...

— Haar knecht zijn! Hebt gij dan geen fierheid?

Fierheid! Die man sprak over fierheid... hij, die dikwijls dronken over de straat waggelde, die zijn gezin ten onder bracht!

Moeder zweeg. Ze deed het voor Elza. Ze wilde nog eerbied toonen voor den vader van het kind... Maar anders er brandden nu toch felie woorden op haar lippen.

Te hoogmoedig om knecht te worden! Maar wel zich aansluiten bij smokkelaars, om 's nachts langs de wegen te sluipen als dieven!

— Ik ga niet naar 't Moerenhof! Ik zal mijn plan wel trekken, zei Lambrechts. Wacht maar.

Geld komt er en dan lach ik de dragonder van 't Uilenhof uit!

Lydia zou later nog wel eens ernstig met haar man spreken.

Kamiel kwam binnen. De knaap hoorde zijn vader schelden op mevrouw Peeters. Hij had niet zoo'n goed hart als Elza, en hij besloot met zijn vriendjes de dragonder van het Uilenhof eens ferm te plagen.

Het was een sombere avond voor Lydia.

II.

Dicht bij de grens tusschen Nederland en België. stond niet ver van Selzate, in de bosschen een kleine herberg. Het was de bijeenkomstplaats van smokkelaars.

Zekeren avond zat het kleine vertrek weer vol met mannen, die allen een ongunstig gezicht hadden. Ze waren in diep gesprek. Een nevel van rook hing om hen.

— De kapitein blijft zoo lang weg, merkte iemand op.

— Hij zal dadelijk wel komen, meende een ander. Het gebeurt wel eens meer, dat hij wat later is dan hij zei.

Na een kwartiertje ging de deur open, en een kleine persoon trad binnen met een anderen man, die hier zeker nog vreemd was, want allen keken

hem nieuwsgierig aan.

— Dag Daan! klonk het.

Daan was de hoofdman van deze troep smokkelaars. Hij was klein van gestalte, maar heel vlug en slim.

Hij had den naam van « Kleinen Daan ». Sluw blonken zijn oogjes.

— Beste vrienden, sprak hij. ge ziet dat ik niet alleen ben; deze man is een nieuwe kamaraad, die ons van groot nut kan zijn. Zijn naam is Lambrechts.

Het was inderdaad de landbouwer Lambrechts, die nu zijn laag plan uitvoerde, en liever ging smokkelen dan naar een kleiner boerderijtje te verhuizen.

Hij werd met een genegen knikje begroet door de anderen, die wel meenden voordeel door hem te behalen. Anders zou Daan hem niet aanvaard hebben.

Ze gaven hem veel te drinken en Lambrechts werd weldra opgewonden.

— Ha, ze dachten me vast te hebben! riep hij. Omdat ik wat dronk, moest ik van mijn hoeve weg. en wilden ze me op een kortwoonst steken om alle dagen mijn eigen af te werken. Daar bedank ik voor!

— Ik heb u dikwijls gezien, beweerde een der smokkelaars. Woont ge niet onder Wachtebeke op een hof?

— Ja...

— Ha, en ge hieltt meer van den druppel dan van de ploeg! En zoo boerdet ge achteruit.

— Ik heb tegenslag gehad. Mijn eigenares — ik pacht van een vrouw, een echte dragonder — doet me tegen Kerstdag verhuizen. En zooals ik zei, wil ze me nu op een klein gedoe zetten, zeker om alleen voor haar pacht te werken. Ik bedank er voor. Er zijn betere middelen om geld te verdienen.

— Hoor eens, zei Kleine Daan, onze kamaaraad is in zijn bedrijf ongelukkig geweest... We heeten hem welkom. Hij zal u uitleggen, hoe hij ons van dienst kan zijn.

— Wel, zei Lambrechts, ik ken veel lieden te Gent, die gaarne onze artikelen zullen koopen, menschen, waarmee ik vroeger zaken deed. Als we veel over de grens gebracht hebben, kunnen we onze waar goed verbergen. Ik weet een uitstekende plaats. Op de villa onder Wachtebeke, waar ik vroeger gewerkt heb, zijn groote kelders onder een schuur. Het is daar afgelegen. Er wonen alleen een oude dame en een meid. Die komen nooit in die kelders. Ik ken er goed den weg, en we moeten niets vreezen. Er is geen betere plaats om goederen weg te steken. Vandaar kunnen we ze in gedeelten vervoeren, waarheen we willen.

De kerels waren heel blij met dit voorstel,

want het gebeurde dikwijls, dat ze niet wisten waar ze de gesmokkelde waar moesten verbergen, alvorens ze verder in het land te verhandelen. En de kommiezen loerden altijd.

Lambrechts werd geprezen om zijn durf en ieder zei, dat hij gelijk had van niet te werken op een kortwoonst, waar hij toch altijd armoede zou lijden.

— Is het gebouw, dat ge bedoelt het Uilenhof? vroeg de smokkelaar, die Lambrechts al dikwijls gezien had.

— Ja...

— O, ik ken het... tenminste van buiten. Maar de madam die er woont, ziet me er een gen darm uit. Ik ging er eens een boterham vragen, en ze zei, dat ze niets gaf aan kloeke kerels, die te lui waren om te werken.

— Ze noemen haar de dragonder. Maar we hebben met haar niets te stellen. De schuur staat leeg en ongebruikt en in de kelders huizen alleen ratten en muizen. Ik heb er immers veel gewerkt in den hof. En waar we moeten zijn is het nog al ver van het huis. De meid en de dragonder zullen ons niet hooren.

Heel den avond bleef Lambrechts plakken en 't was al tegen middernacht toen hij de kroeg verliet. Nu moest hij nog wel een uur loopen. Hij zwijmelde op den weg door 't bosch. Soms viel hij over een struik. Vloekend stond hij dan

weer recht en raasde bij zich zelf van « **wraak-neming** en rijkdom » en al zoo meer.

Na een langen tocht geraakte hij eindelijk toch weer thuis. Hij bonsde op de deur, en toen zijn vrouw niet al te vlug verscheen, stond hij te tie-ren. Weldra ging de deur open.

— O, Leo, kreet Lydia. 't Is twee uur van den nacht. Moet ge nu uw laatste cent verdrinken. Moet ik daarvoor alle dagen naar Selzate om melk te verkoopen en wat te verdienen.

Als antwoord kreeg ze een duw. De dronkaard luisterde niet en kroop in zijn bed.

— Wat moet er van ons terecht komen? vroeg de vrouw zich wanhopig af.

Dien morgen waren er al twee schuldeischers geweest.

Het paard en een koe werden aangeslagen. Slechts een koe bleef er over. Met de melk ging Lydia leuren, en zoo kwam er toch wat binnen en moest ze nog niet bedelen. De toekomst was echter donker voor haar. Van slapen kwam er niet veel meer.

Lambrechts bleef den volgenden dag wel tot elf uur in bed. Toen hij beneden kwam, was zijn vrouw al met de melk naar Selzate geweest. Ze wilde nu over het gebeurde van den nacht be-ginnen.

— Zaag er niet over, zei de man. Dat de dra-gonder nu maar haar mond houdt! Ik heb ze niet

meer van doen, ik ben al stom genoeg geweest, voor haar zoo'n langen tijd gewerkt te hebben. Dat ze andere sukkelaars uitzuigt! Met smok-kelen is veel meer te verdienen. Dat heb ik gis-teravond geregeld.

— Ge moest u schamen, sprak Lydia. Ge spant samen met gemeene kerels.

— O, domme feeks! kreet de man. Wanneer zult ge onze voordeelen nu eens inzien?

— Onze voordeelen! Als ge alle dagen dron-ken zult zijn en in het gevang terecht komt, dan zullen we blij zijn als een « dragonder » zich over ons ontfermt.

— Met u kunt ge niet spreken! riep de kerel driftig uit. Ge hebt geen verstand.

Hij verliet dan het huis en ging wat rond-zwerven.

Vrouw Lambrechts zuchtte zwaar. Het leven werd nog harder voor haar.

— Moeder, wil vader nu een smokkelaar wor-den? vroeg Elza bevend.

— Ja, kind... O, ik vind het zoo erg. Spreek er met niemand over, maar bid veel voor uw vader, dat hij moge veranderen!

— De kommiezen kunnen hem in den nacht dood schieten.

— 't Is gevaarlijk en ook oneerlijk werk. Ik heb vader ginder gesmeekt, het niet te doen,

maar hij wil niet luisteren.

Elza had de tranen in de oogen. Ze voelde ook al diep het leed van het huis. Ze durfde niets aan haar vader te zeggen, maar ze wist, dat ze niet zou kunnen slapen van angst, als hij 's nachts uit ging.

III.

Eenige weken waren voorbijgegaan. Het weder was heelemaal anders. Alle dagen regende het, en de wegen lagen nat en modderig.

Zekeren morgen zat weduwe Peeters bij het vuur. Ze had juist uit Gent een bestelling kleeren ontvangen voor de arme menschen. Plots kwam Marie opgewonden binnen.

— O, mevrouw, riep ze, er zijn van nacht menschen in den hof geweest. Ik zie het aan de voetstappen.

— Maar zijt ge niet mis? Is het geen hond die er rond geloopen heeft?

— Neen, er is ook een plant kapot getrapt. En een hond draagt toch geen schoenen met nagels in de zolen, waarvan ik de sporen zie. Wil ik om de gendarmen gaan?

— Wel neen. Denkt ge dat ik zoo vlug benauwd ben? Ze noemen me immers toch de « dragonder ». Kom, we zullen eens gaan zien.

Mevrouw Peeters deed een mantel aan.

Nieuwsgierig stapte ze met de meid mee.

— Hier, mevrouw, zei deze. kijk heel duidelijk voetstappen in den grond.

— Ja, dat is zoo, erkende mevrouw. En er is meer dan een persoon geweest. Kom, we zullen de sporen volgen.

Ze kwamen terecht aan de oude schuur.

— Wat zouden ze hier nu willen halen hebben? Er is niets te stelen, zei Marie.

— Misschien landloopers, die dachten dat er hier iets te pakken viel. We gaan terug naar binnen.

Heel den dag liep Marie echter met een onrustig gemoed.

Er gebeurde echter niets en ook de nacht verliep rustig.

Rond negen uur kwam de meid opnieuw opgewonden binnen.

— O mevrouw, er zijn weer voetstappen. Ditmaal veel meer. Er gebeurt hier iets des nachts! Verwittig toch de gendarmen, sprak ze gejaagd.

— Wees kalm, kind. We zullen een oogje in 't zeil houden. Van nacht zal ik buiten de wacht houden.

— Dan speelt ge met uw leven! kreet de meid verschrikt.

— Wel neen, ik neem een geweer mee. Ik verschrik niet in een kleintje.

Eindelijk was de dag voorbij. Mevrouw Peeters nam voorzorgen, om in den nacht te waken. Ze had een avontuurlijk karakter. Marie jammerde maar over de onvoorzichtigheid van haar mevrouw.

Om half twaalf verliet de weduwe het huis. Marie mocht binnen blijven. Ze zat te beven als een riet. Mevrouw was toch al te roekeloos, beweerde ze.

Voorzichtig ging mevrouw naar de schuur. Ze bemerkte echter niets.

— Geduld hebben, dacht ze.

Ze ging weer terug in huis.

— Hebt ge niets gezien? vroeg Marie angstig.

— Neen, maar binnen een uur ga ik terug. Ik wil weten, wie er op mijn hof rond spookt.

Ze bleef bij haar besluit en een uur later was ze weer op weg. Plots schrok ze, want ze zag een klein lichtje blinken. Moedig sloop ze nader en ze hoorde stilletjes spreken. Ze merkte, dat men pakken aandroeg.

Mannen liepen hee nen weer tusschen de haag en de schuur.

— Ja, ja, die maken van de oude kelders een roofohol, dacht mevrouw Peeters.

Ze sloop achter struiken weg. Moesten de schelmen haar ontdekken, ze zouden in staat zijn haar te vermoorden. Dat begreep ze wel.

Veilig bereikte ze haar huis. Ze sloot de deur.

Marie zat bleek in de kamer.

— Het bezoek is er, zei mevrouw.

— Zijn er mannen in den hof? stamelde de meid.

— Ja... Ze brengen pakken in dien ouden keider onder de schuur. Dieven, die er hun buit verbergen. Ze denken zeker, dat de politie nooit hier een huiszoeking zullen doen. Dat zal ze leelijk tegen vallen!

— O, mevrouw, wil ik het klokje luiden! Ze moesten eens binnen komen.

— Niets te luiden! Ze moeten immers bij ons niet zijn. Morgenochtend spreek ik met de politie. En dan overleggen we, hoe we de kerels snappen. Laat ons nu gaan slapen.

Mevrouw Peeters was weer zeer kalm.

De nacht verliep zonder andere voorvallen.

Den volgenden morgen moest Marie om de gendarmen. Er kwamen er twee. Weduwe Peeters verhaalde alles.

— We zullen eens gaan zien, zei een der gerechtsdienaren.

Nieuwsgierig volgden mevrouw en Marie de mannen. In de schuur stak Marie een lamp aan, want het was er nogal duister. Mevrouw wees een val. Men opende die. Een trap leidde naar de kelders. En ja, daar lagen talrijke groote pakken.

De gendarmen maakten alles open en vonden tabak, drank en kleerstoffen.

— Gesmokkelde waar, zei er een.

— Wie weet, hoe lang ze hier al bergen, sprak Marie.

— We zullen alles zoo laten, sprak de gendarm. Van avond zullen we dan op hinderlaag liggen, en de kerels zoo gevangen nemen.

Ze verlieten de schuur en lieten alles liggen, zooals het was.

— Van avond hebben we ze beet, zeiden de gendarmen. We komen met versterking. We zullen hier rond negen uur zijn.

Weer zaten mevrouw en Marie in de kamer.

— Bij die smokkelaars moeten toch bekenden zijn, meende de weduwe. O, als Lambrechts er maar niet tusschen zit! We weten, dat de kerel aan 't blauwen is. Lydia heeft het me bekend. Verleden week zat de kleine Elza 's avonds in de Boschkapel te bidden voor haar vader, dat hij toch anders zou worden! De nietwaard geeft om niets meer. Wel, het zal misschien zijn redding zijn als de gendarmen hem bij de kraag grijpen. Ik heb geen medelijden met hem. Ja, ja, hij is er wel in gemoeid. Hij kent die kelders; hij heeft hier veel gewerkt. En van de grens brengen ze hun waren hier, om ze dan laten te versjacheren te Gent, Lokeren, en wie weet waar nog al meer.

Eindelijk was de dag weer voorbij. Om negen

uur kwamen er wel tien gendarmen. Ze staken zich weg achter struiken. Mevrouw Peeters mocht binnen blijven, maar wilde dit niet. Met een laantaarn onder haar mantel stond ze ook dicht bij de schuur.

De tijd viel natuurlijk lang, maar toen het eindelijk toch elf uur geworden was hoorden ze gerucht. Men kon eenige vage gedaanten bemerken.

Plots blies de overste der gendarmen op een fluitje en zijn mannen sprongen toe.

De smokkelaars, die met zessen waren, verschrokken zoo geweldig dat ze verstomd stonden. Het duurde ook niet lang of ze waren allen geboeid. Vrouw Peeters, die nu bijlichtte bemerkte plots boer Lambrechts.

— Wel, Lambrechts, zei ze, is het nu zoover gekomen, dat ge hier geboeid staat. Ik heb het altijd gezegd dat ge in de gevangenis zoudt terecht komen.

— Dragonder, ge hebt me verraden! siste de schuldige. Maar we zien elkaar nog wel terug!

— Mannen, 't is mislukt, maar we verklappen geen anderen! riep Kleine Daan, die ook geknipt was.

De smokkelaars werden weggeleid. Den volgende morgen kwamen tolbeambten de goederen halen. Veel nieuwsgierige dorpingen slen-

terden rond 't Uilenhof, en men sprak met bewondering over den moed der weduwe.

In den namiddag bezocht vrouw Peeters de arme Lydia, die nog op de hoeve verbleef.

— Misschien zal deze les uw man de oogen openen, zei mevrouw.

— O, God geve het! Het moest daarop uitloopen... Het is een schande voor ons!

— Ieder weet toch, dat gij er geen schuld aan hebt.

IV.

Het was nu Januari en weer had het gevroren. Maar nu was het regenachtig geworden.

Mevrouw Peeters kwam alleen van haar armenbezoek.

— Dragonder, het is uw schuld, dat vader te Gent in 't kot zit! klonk het.

Het was Kamiel, het zoontje van Lambrechts, die dit riep. Hij gooide met een steen en liep toen weg over de bevroren kreek. Maar plots kraakte het ijs. De jongen zakte er door. Hij schreeuwde om hulp.

— Houd u aan 't ijs vast! riep de weduwe.

Er waren geen helpers in de buurt. Even wifelde de vrouw. Dan stapte ze zelve op het ijs. Het brak. Ze gaf er niet om. Met haar parapluie stootte ze het rotte ijs verder stuk. Ze stond tot

aan haar middel in het water, toen ze Kamiel bereikte. Ze trok hem mee naar den kant, en bracht hem naar 't Uilenhof. Verschrikt kwam Marie aangesloopen.

— Twee snoeken, zei mevrouw. Stop Kamiel rap in bed... Trek hem maar wat ondergoed van ons aan. Zorg voor een kruik heet water. Ik zal me zelf wel helpen. Hij is door 't ijs gezakt en ik heb er hem uitgehaald. Vraag nu niet verder... straks hoort ge alles.

Een kwartier later was mevrouw warm verkleed en lag Kamiel diep onder de deken. Marie haalde vrouw Lambrechts. De weduwe vertelde alles aan de verschrikte moeder.

— Ja, er zijn nog menschen die Kamiel tegen u opstoken, zei Lydia beschaamd.

— Och, de jongen wist niet wat hij riep. Laat hem nu maar hier tot morgen.

Maar den volgenden dag bleek Kamiel erg ziek te zijn en de dokter werd geroepen...

— Longontsteking, zei hij. 't Is heel gevaarlijk.

Lydia was nog op de hoeve mogen blijven, al had ze ook de laatste koe en de twee varkens moeten verkoopen. Het smokkelen had nog niet veel voordeel opgeleverd.

Mevrouw Peeters liet Lydia met Elza en het jongste kindje naar het Uilenhof komen. De moeder wilde toch bij haar ziek kind zijn.

In de gevangenis te Gent zat Lambrechts, die tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld was. Elken dag wrokte hij over wraak tegen de dragonder van 't Uilenhof.

Op een morgen trad de cipier binnen. Lambrechts moest bij den bestuurder komen. Hij hoorde dat zijn zoontje Kamiel levensgevaarlijk ziek was. Hij mocht onder geleide van een gendarm naar zijn kind toe. Lambrechts schrok geweldig. Van Kamiel had hij toch het meest gehouden.

Het was een droevige reis. Lambrechts keek verwonderd op, toen hij naar het Uilenhof geleid werd. Lydia trad hem schreiend tegemoet. Mevrouw Peeters vertoonde zich niet. Lydia vertelde, wat er gebeurd was. Dus de « dragonder » had zijn kind gered en liet het hier verplegen en zorgde voor heel zijn gezin.

Toen hij zijn jongen zag en Kamiel koortsig zijn hand greep, barstte Lambrechts in tranen uit. Plots voelde hij zijn diepe schuld.

— Lydia, vergiffenis! smeekte hij. O, God, red mijn jongen, ik zal een ander mensch worden! snikte hij.

Wat later beleed hij ook zijn schuld voor mevrouw Peeters.

— O, laat mij naar het Moerenhof gaan, als ik weer vrij ben, en ik zal toonen dat ik opnieuw

een treffelijk man wil worden, zei hij berouwvol.

— Alles wil ik doen, om u weer op den goeden weg te helpen, verzekerde de weduwe. En ik zal nu naar den burgemeester gaan en vragen, dat ge hier een paar dagen moogt blijven. We hopen nog dat de ziekte mag keeren.

De toelating werd verstrekt, zoo de gendarm ook op het Uilenhof kon blijven, wat mevrouw dadelijk goed vond.

O, wat werd er gebeden om het leven van den kleine zieke.

Na twee dagen keerde de krankheid. De dokter gaf de beste hoop.

Lambrechts moest terug naar de gevangenis. De wet is streng. Hij had nog twee maanden te zitten.

— Ik zal mijn best doen om vermindering van straf voor u te krijgen, beloofde de weduwe. Ik ken een advokaat, die er voor zal werken bij den minister...

— En nu zal ik waarlijk boete doen, zei Lambrechts. O, toen ik mijn zieken jongen zag, en mijn arme vrouw en de schapen van kinderen, was het of mijn hart brak. Ik heb veel goed te maken...

— Nog eens, ik zal u helpen. En ik breng het Moerenhof in orde.

Nog twee weken bleven Lydia en haar kinderen op het Uilenhof. De boerderij was verpacht. Daar nu werd het Moerenhof in orde gebracht; het huis gekalkt, de stal hersteld.

Men bracht er de meubelen over.

De familie van Lambrechts, die ontboden was en ook een hand wilde toesteken, zorgde, dat er een koe, een paar varkens, een troep kippen kwamen.

Lydia vestigde er zich en stelde zich moedig aan 't werk. Elza hielp flink.

Lambrechts kreeg een maand afslag. Het was een blijde dag toen hij terug keerde.

Hij kwam met den trein naar Selzate en ging dan te voet door de bosschen naar 't Moerenhof.

Hij gluurde over de haag en zag hoe flink het boerderijtje opgeknapt was. En liep daar niet een koe in den boomgaard?

Lambrechts ging door de poort.

— Vader! riep Elza, die uit het huis snelde en om zijn hals sprong.

Moeder kwam ook. Kamiel was naar school.

— God zij gedankt dat ik vroeger naar huis mocht komen, te eer kan ik voor u allen werken en u een heel ander leven bezorgen, zei de vader.

Lambrechts zag hoe netjes de hoeve ingericht was; hij hoorde dat ook zijn familie hem geholpen had. Hij was hun allen zeer dankbaar. Moedig

greep Lambrechts nu de kans aan om er zich boven op te werken.

Zijn vrouw en Elza hielpen hem.

De armoede werd geweerd en na eenige jaren was er welvaart op het Moerenhof.

Als de dorpelingen eens over Lambrechts spraken, zeiden ze, dat de « dragonder van het Uilenhof » toch een hart van goud bezat.

E I N D E.